

Dalia Bieliūnaitė

KASTUKO

istorijos

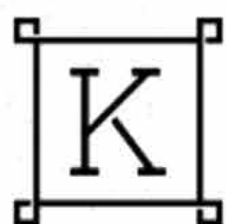

Komiksas, paremtas
Jadvygos Čiurlionytės
pasakojimais

Visas šiame komikse pavaizduotas istorijas galima rasti Jadvygos Čiurlionytės knygoje „Atsiminimai apie M. K. Čiurlionį“.

Didelė padėka skiriama **Varėnos bibliotekos darbuotojams** - jie sumanė ir su meile įgyvendino šį projektą! Taip pat **Aistei Mišinytei**, kuri ne tik redagavo komiksą, bet ir labai pagelbėjo bei prisidėjo, kuriant jo turinį!

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

© Dalia Bieliūnaitė, tekstas, iliustracijos ir maketas, 2025

© Išleido Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2025

Redaktorė Aistė Mišinytė

Teksto redaktorė Neringa Butnoriūtė

Tiražas 1000 egz.

Spausdino „P4U“ Panevėžyje.

Leidinio sukūrimą ir leidimą finansavo Lietuvos kultūros taryba ir Varėnos rajono savivaldybė.

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

ISBN 978-609-96398-0-2

Čiurlionių šeimos
šuo **Liamoriukas**

Dalia Bieliūnaitė

Kastuko istorijos

Komiksas, paremtas Jadvygos Čiurlionytės pasakojimais

Juzefa
(Juzė)

Jadvyga (Jadzė)

Mama Adelė Čiurlionienė

Muzikantas ir dailininkas
Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

Varėna
2023 m.

Labas! Esu Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Gimiau Senojoje Varėnoje tais sunkiais laikais, kai Lietuva buvo užgrobtą Rusijos imperijos. Augau vargonininko ir buvusios dvaro tarnautojos šeimoje su dar keturiais broliais ir keturiomis sesėmis. Buvau pats vyriausias. Tėvai nebuvo turtingi, todėl negalėjo visų išleisti į mokslus.

Lietuva Rusijos imperijoje

Imperatorius
Nikolajus II

Kaune saugoma
M. K. Čiurlionio
kūryba

Vilniaus gubernija

Vilniuje
gyveno
ir dirbo

Gimė Senojoje
Varėnoje

Augo
Druskininkuose

Tačiau man pavyko susirasti globėją kunigaikštį Oginskį ir išvykti studijuoti muzikos ir dailės į Lenkiją bei Vokietiją. Kai gyvenau užsienyje, pasiilgusiems broliams ir seserims siųsdavau laiškus. Grįždamas parveždavau naujausių knygų ir natų. Jie laukdavo, kada vėl apsilankysiu ir sulaukę kvapą klausydavosi mano istorijų.

Labiausiai manęs ilgėdavosi jaunėlė – Jadvyga.

Nenoriu blynų!
Nieko nenoriu...

Suprantu, kad tau liūdna. Papasakosiu istoriją, kuri nutiko, kai Kastukas buvo tavo metų, ir atrods, kad jis čia, su mumis.

Anuo metu aš nupirkau porą maišų slyvų žiemos atsargoms. Dalį norėjau sudžiovinti, o iš kitos – išvirti uogienės. Laikinau pasidėjau palėpėje.

Kai išėjau į miestą, Kastukas užlipo į viršų jų paragauti.

Slyvos -
neskanios.

Prisiragavęs iki valiai,
pro langelį pamatė
gatvę einantį pažįstamą
berniuką. Sviedė jam
saują slyvų. Tuoju
atbėgo daugiau draugų,
kurie taip pat norėjo
pasmaližiauti.

Kai grįžau namo, Kastukas dosniai bėrė slyvas vaikams,
peštynes palydėdamas skardžiu juoku. Didesnę pusę maišo
jau buvo išdalinęs. Atsargų buvo gaila, bet aš vis tiek labai
apsidžiaugiau, kad mano sūnus – ne koks šykštuolis.

Štai dar viena istorija. Kartą tėtis išsiruošė su tavo broliu žuvauti. Įsitaissė ant Nemuno kranto, užmetė meškeres ir laukia.

Manęs tai niekada neima!

Nekantraujančio Kastuko kabliukas ėmė ir užsikabino už medgalio vandenyje.

UŽKIBO!

Netampyk meškerės - čia ne žuvis. Lįsk į vandenį ir atkabink meškerę.

Triokšt!

Žvejy tu, žvejy, geriau eik bulvių skusti!

Kastukas užsilipo ant kalno ir atsisėdo po krūmu. Žiūri – tėčio meškerė įsitempė. Matyt kimba.

Parodysiu aš jam bulves.

Tekšt!

Kas čia man žuvis baido?

Tekšt!

Palauk, grįšiu namo, pasikalbėsime!

Kai Kastukas nusiminęs parėjo,
vos iškamantinėjau, kas nutiko.

Patariau sėsti prie fortepijono ir išmokti
Bacho kūrinėlį, kurį tėtis labai mėgsta.
Žinojau, kad muzika suminkštins vyro širdį.

Kas čia taip groja?
Negi svečių turime?

Šaunuolis! Pamerškime
tas žuvis ir eikime valgyti
blynų su obuoliais.

Ir aš jau
noriu blynų.

Noriu daugiau istorijų!

Kitą kartą Kastukas žvejojo Plungėje. Ten jis mokėsi groti kunigaikščio Oginskio orkestre.

Ar norite žuvų vakarienei?

Taip!

Oho, kokią meškerę pasigaminai!

Tai štai, ką veikei, pabėgęs iš pamokų.

Kastukas sumanė naują meškerę išmėginti dvaro tvenkinyje. Ten buvo auginami karpiai, skirti tik garbingų svečių stalui.

Na, vyrai, turėsime puikią vakarienę!

Tavęs ieško ūkvedys, liepė, kuo greičiau bėgti pas kunigaikštį.

Kaip tu drįsai mano tvenkinį karpįs gaudyti?

Tai kad smagu, pone kunigaikšti! Per porą valandų galima keliolika karpįs pagauti, o Druskininkuose iš Nemuno per tą laiką vieną lydekėlę teištrauki!

Kunigaikštis užsirūstino, išgirdęs tokį džiaugsmingą pasiteisinimą. Tačiau Kastukas nesiruošė klausyti jo pamokslų. Įsižeidęs nubėgo atnešti laimikio.

Tai labai įžūlu! Prasikaltai ir dar atsikalbinėji.

Šekit, pats ir valgykit tas savo žuvis!

Na ką, aš jo metų irgi buvau smarkuolis.

Kunigaikštis ilgai nerūstaudavo. Kastuko nusižengimas buvo greitai pamirštas, juk tavo brolis buvo ne tik išdaigininkas, bet ir stropus mokinys.

Dar kartą kunigaikščio kantrybę Kastukas išmėgino atėjus žiemai. Prieš Kalėdas visa orkestro mokykla dvaro kieme rengdavo sniego mūšį. Kovodavo ne tik mokiniai, bet ir mokytojai. Netgi kunigaikštis. Mūšio įkarštyje jis sniego gniūžte skaudžiai sudavė Kastukui į ausį. Tavo brolis taip pat neliko skolingas ir taikliai sviedė saviškę tiesiai kunigaikščiui į nosį.

Kaip drįsti mane pulti?!

Jūsų šviesybės smūgis suteikė man
drąsos pulti stipriausią priešininką – jus!

Visa laimė, kad kunigaikštis Kastuką jau
buvo pamėgęs ir tik įvertino jį už drąsą.

Labas vakaras,
paštininke!

Ponia Čiurlioniene,
turiu jums laišką
nuo sūnaus!

Kaip tik laukėm
žinių iš tavo brolio.

Neisiu miegoti,
kol nepaskaitysi
ir man!

Mieli šeimynykščiai,

Mama rašė, kad ir vėl prasidėjo peštynės dėl pianino. Suprantu, kad sunku griežtai laikytis tvarkaraščio, kada kam groti. Tačiau meluoti sesei, jog mama kviečia į virtuvę, kad užimtum jos vietą prie instrumento, yra žema!

Tam, kuris apgaule prisėdo prie pianino, reikia duoti gerą niuksą arba mikliai apversti su kėde.

JUOKAUJU!!!

Beje, tikiuosi, nusiplaunate rankas, prieš liesdami **pianino** klavišus?

Taip pat nepamirškite savo mokinių. Vyresnieji, mokykite mažesnius taip, kaip aš mokiau jus.

Juze, girdėjau, jog Petriukui vis dar sunkiai sekasi groti. Nori nenori, iki Kalėdų tavo mokinys turi išmokti gerai skambinti, kitaip nutraukšiu su Tavimi visus santykius.

P.S. Greitai grįšiu kartu sutikti Kalėdas!

Atsimeni, kai dingo Liamoriukas ir kaimynų šunys pradėjo ganioti mūsų kates?

Taip, įtariau, kad jo dingimas kažkaip susijęs su Kastuku. Tačiau beieškant brolio, mane nutvėrė mama.

Jadze, man reikia tavo pagalbos virtuvėje. Šiandien turėsime svečių!

Užsuks kunigas, kuriam tavo brolis tapo šventojo Roko paveikslą.

Štai ką jis veikia! O kas tas Rokas?

Tai šventasis, kuris sunkiai susirgo ir pasitraukė į mišką, kad netaptų našta kitiems. Ten jis būtų nusilpęs ir miręs iš bado, tačiau vargšeliui duonos atnešdavo šuo. Pasveikęs Rokas išgydė daugybę kitų ligonių, dėl to buvo paskelbtas šventuoju. O dabar turi man padėti!

Varge, tos bulvės niekada nesibaigs!

Paskubėk, Jadvyga!
Kastukas jau rodo paveikslą!

Ei, ten mūsų
Liamoriukas!

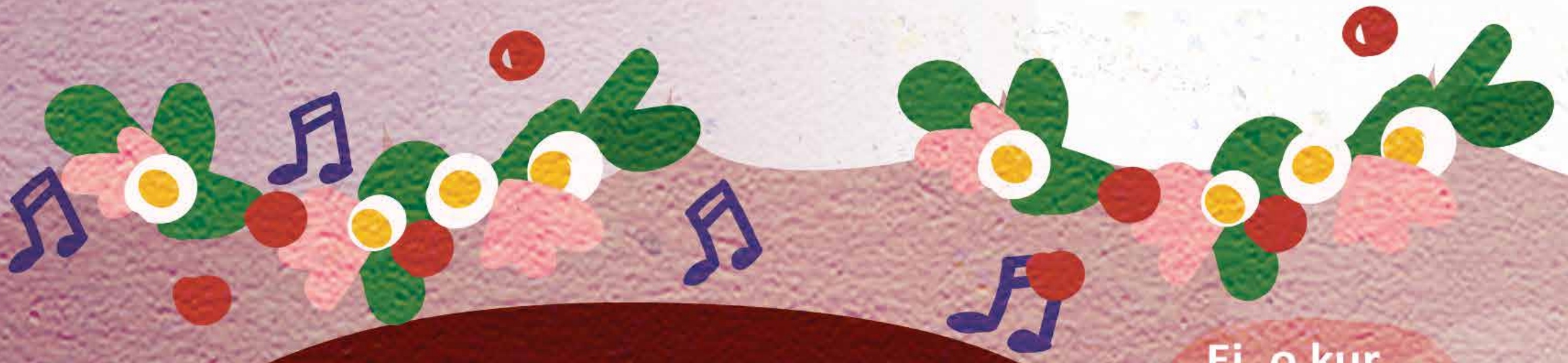
Taip, jis labai
kantriai man
pozavo!

Nuo to laiko, kai paveikslas atsidūrė bažnyčioje, šventojo Roko dieną švenčiame Liamoriuko gimtadienį ir šunelis gauna skanėstų!

Taip, o dabar užsimerk. Iš ryto parvažiuos Kastukas, dar pramigsi!

Miau! Ir ko jie taip kniaukia per kiekvienas Kalėdas? Choras mat!

Ei, o kur dar trys choristai?

Brolis grįžo!

Jadze, miegale,
aš jau baigiu
išminkyti tešlą
slyvų pyragui.

Man beliks
tinginiauti iki
pat Kalėdų.

Oho!
Džiovintos
slyvos!

Petriuk,
negalima!

Cypt! Tik atvažiavo, iškart
garbanas apsirišo ir į virtuvę!
Man vos uodegos nenumynė!

Dovanų parvežiau įvairiausių knygų
ir sugalvojau žaidimą, kad namiškiai
norėtų jas skaityti.

Pirmiausia perskaitykite viską, ką rasite apie Afriką.
Turite daug žinoti, kitaip nevažiuosiu su jumis.

Afrikoje teka
ilgiausia
pasaulio upė.

Parodyk, ką
nupiešei!

Čia juk Jonukas, tik jį
tuoj suės liūtas.

Ir daug žmonių
kalba prancūziškai.

Kokia graži kobra
stiebiasi į
žvaigždėtą dangų.

Ei, ta
beždžionė
man trenkė!

Nenoriu
būti suėstas!

Brangieji, rytoj aš vėl iškeliauju
į Lenkiją mokytis, bet paliksiu
Jums daugybę knygų, kad ir jūs
galėtumėte keliauti po pasaulį!

Parodyk
ir man.

Kodėl manęs
nenupiešei?

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis tapo visame pasaulyje žinomumu muzikantu ir dailininku. Jis domėjosi ne tik menu, bet ir mokslu: fizika, chemija, matematika, o ypač – astronomija. Menininkas žavėjosi tuo, kad begalinėje visatoje yra mažytė planeta, kurioje gyvena ir kuria žmonija. Konstantiną taip pat labai domino jos istorija ir skirtingos kultūros. Tačiau iš jų visų menininkas labiausiai vertino tą, kurią pažino gimtinėje. Jis tikėjo, kad vieną dieną Lietuva taps laisva šalimi, kurios žmonės galės nevaržomai kalbėti lietuviškai, tad savo kūrybą skyrė jiems.

Lengviau suprasi genijų, jei pamatysi, koks jis buvo tavo metų, kai jam rūpėjo tie patys dalykai kaip ir tau. Smagias istorijas apie Mikalojaus Konstantino Čiurlionio vaikystę išsaugojo jo sesuo Jadvyga. Iš jų ir atsirado šis komiksas. Mažoji Jadzė atvirai papasakojo, koks Kastukas būdavo namuose tarp šeimynykščių. Kokias išdaigas krėtė, kai pats dar buvo vaikas, ir kokių žaidimų prigalvodavo broliams ir seserims.

9786099639802